

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2017

aruandeaasta lõpp: 31.12.2017

ärinimi: AS VIREEN

registrikood: 10787656

küla: Ebavere küla

vald: Väike-Maarja vald

maakond: Lääne-Viru maakond

postisihnumber: 46209

telefon: +372 3278333

faks: +372 3278330

e-posti aadress: info@vireen.ee

veebilehe aadress: www.vireen.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	9
Bilanss	9
Kasumiaruanne	10
Rahavoogude aruanne	11
Omakapitali muutuste aruanne	12
Raamatupidamise aastaaruande lisad	13
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	13
Lisa 2 Raha	15
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	16
Lisa 4 Varud	16
Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	17
Lisa 6 Materiaalsed põhivarad	18
Lisa 7 Immateriaalsed põhivarad	19
Lisa 8 Kasutusrent	19
Lisa 9 Kapitalirent	20
Lisa 10 Laenukohustised	21
Lisa 11 Võlad ja ettemaksed	22
Lisa 12 Eraldised	23
Lisa 13 Sihtfinantseerimine	23
Lisa 14 Aktsiakapital	24
Lisa 15 Müügitulu	24
Lisa 16 Muud äritulud	25
Lisa 17 Kaubad, toore, materjal ja teenused	25
Lisa 18 Mitmesugused tegevuskulud	25
Lisa 19 Tööjõukulud	26
Lisa 20 Muud ärikulud	26
Lisa 21 Muud finantstulud ja -kulud	26
Lisa 22 Tulumaks	26
Lisa 23 Seotud osapooled	27
Lisa 24 Sündmused pärast aruandekuupäeva	28
Lisa 25 Sihtfinantseerimise vahendamine	28
Aruande allkirjad	29
Vandeauditori aruanne	30

TEGEVUSARUANNE

Sissejuhatus

AS Vireen (edaspidi ettevõtte), loodi 2001.aastal eesmärgiga rajada Euroopa Liidu nõuetele vastav loomsete kõrvalsaaduste käitlemise ja kahjutustamise tehas Väike-Maarjasse, et pärast valmimist alustada loomsete kõrvalsaaduste kokkuveo ning kahjutustamise teenuse pakkumisega. Suuremad vabariigis analoogset tooret käitlevad ettevõtted AS Vireen kõrval on Atria Eesti AS ja HKScan Estonia AS.

Tulud ja kasum

Ettevõtte müügitulu 2017.aastal oli 2862 tuhat eurot, mis võrreldes 2016.aastaga vähenes -41 tuhande euro ehk -1% võrra kaupade müügitulu vähenemise tõttu.

Aruandeaasta müügitulust moodustab tulu loomsete kõrvalsaaduste kokkuveost ja kahjutustamisest 2191 tuhat eurot ehk 77%. Võrreldes 2016.aastaga kasvas müügitulu loomsete kõrvalsaaduste kokkuveost ja kahjutustamisest 223 tuhande euro ehk 11% võrra käideldud loomsete kõrvalsaaduste koguse suurenemise tõttu.

Tulu kaupade (lihakondijahu ja tehniline rasv) müügist moodustab müügitulust 671 tuhat eurot ehk 23%. Võrreldes 2016.aastaga vähenes kaupade müügitulu -264 tuhat eurot ehk -28% müüdüd tehnilise rasva koguse vähenemise tõttu.

Ettevõtte poolt osutatavate loomsete kõrvalsaaduste kokkuveo ja kahjutustamise teenuse tarbijate arv on võrreldes 2016.aastaga kasvanud 3%, osutasime teenuseid 1026-le kliendile. Põllumajandustootjatele osutasime teenuseid 1381 tuhande euro eest ning lihatööstustele ja muudele kõrvalsaaduste valdajatele 810 tuhande euro eest.

Aruandeaastal kahjutustati loomsete kõrvalsaaduste käitlemise tehases ja maeti Hiiumaa loomsete kõrvalsaaduste ja hukkunud loomade matmispaika 9248 tonni loomseid kõrvalsaadusi, millest 5891 tonni moodustasid hukkunud põllumajandusloomad ning 3357 tonni lihatööstuste ja muude kõrvalsaaduste valdajate loomsed kõrvalsaadused. Võrreldes 2016.aastaga on käideldud kõrvalsaaduste kogus kasvanud 4% võrra.

Aruandeaastal müüs ettevõtte lihakondijahu 2310 tonni ja tehnilist rasva 1083 tonni. Võrreldes 2016.aastaga on müüdüd tehnilise rasva kogus vähenenud -43% sisseostetud tehnilise rasva koguse vähenemise tõttu.

Aruandeaastal teenis ettevõtte puhaskasumit 424 tuhat eurot. Võrreldes 2016.aastaga suurenes puhaskasum 1%.

Personal

Ettevõtte keskmine töötajate arv aruandeaastal oli 20 töötajat, mis võrreldes 2016.aastaga on vähenenud -9%.

Töötajatele arvestatud töötasud moodustasid 301 tuhat eurot, mis võrreldes 2016.aastaga on kasvanud 2% seoses töötajatele koondamistasude maksimisega.

Ettevõtte juhatusele arvestatud tasu moodustas 34 tuhat eurot ja nõukogu otsusel maksti tulemustasu 5 tuhat eurot.

Nõukogu liikmetele arvestatud tasu moodustas 13 tuhat eurot, mis võrreldes 2016.aastaga on vähenenud -24% seoses nõukogu liikmete arvu vähenemisega.

Peamised finantssuhtarvud

Peamised suhtarvud majandusaasta kohta ja nende arvutamise meetodika

	2017	2016
Käibe kasv/kahanemine (%)	-1,4	30,7
Puhasrentaablus (%)	14,8	14,4
Lühiajaliste kohustuste kattekordaja (kordades)	4,4	3,3
ROA (%)	6,8	6,6
ROE (%)	8,1	8,1

Suhtarvude arvutamisel kasutatud valemid:

Käibe kasv (%) =(müügitulu – müügitulu aruandeaastale eelnenud aastal) /müügitulu aruandeaastale eelnenud aastal *100

Puhasrentaablus (%) =puhaskasum/müügitulu*100

Lühiajaliste kohustuste kattekordaja (kordades) =käibevara/lühiajalised kohustised

ROA (%) =puhaskasum/varad kokku*100

ROE (%) =puhaskasum/omakapital kokku*100

Olulised keskkonnamõjud

Ettevõtte jätkab tehase tootmistehnoloogia- ja tehniliste seadmete arenduse- ja uuendamise protsessi, et tagada loomsete kõrvalsaaduste kahjutustamise protsessi töökindlus. Ettevõtte on pööranud suurt rõhku õhupuhtuse tagamisele ning reovee bioloogilise puhasti puhastusefektiivsusele. Keskkonnakaitseks kulud aruandeaastal olid ligikaudu 61 tuhat eurot.

Investeeringud

Aruandeaastal investeeriti omavahenditest tehase amortiseerinud seadmete väljavahetamiseks, hoone katuse kapitaalremondiks, uute asfaltplatside rajamiseks ning lihakondijahu müügieelseks pakkimiseks ja ladustamiseks lao väljaehitamiseks 330 tuhat eurot.

2018.aastal on planeeritud investeerida 500 tuhat eurot tehase amortiseerinud seadmete väljavahetamiseks, täiendavate seadmete soetamiseks ja tootmisruumide ventilatsioonisüsteemi väljaehitamiseks. 2018.aasta investeeringute maht on planeeritud katta ettevõtte omavahenditest.

Aruandeaastaks püstitatud eesmärgid ja nende täitmine

2017.aasta tähtsamad sündmused:

1. Jätkus amortiseerinud tehnoloogiliste seadmete väljavahetamine ja uute tehnoloogiliste lahenduste juurutamine:
  - 1.1. paigaldati liivapüüdur toorme vastuvõtu ruumi;
  - 1.2. suruõhu kvaliteedi parandamiseks vahetati välja suruõhukompressor;
  - 1.3. aurukatla õhuvõtu ehitus;
  - 1.4. deaeraatori õhutuse ümberehitus;
  - 1.5. tootmishoone katuse kapitaalremont.
2. Ehitati vastavalt Veterinaar- ja Toiduameti ettekirjutusele (vältida I kategooria lihakondijahu sattumist territooriumile, kus võib tekkida ristsaastumise oht) lihakondijahu ladu koos elevaatori (maht ca 40 m³) ja transportööridega.
3. Jätkus tehnilisele rasvale ja lihakondijahule kõrgema müügihinnaga turu otsimine ja transpordikulude optimeerimine.
4. Ettevõtte koostas töötajate eetikakoodeksi.
5. Jätkus territooriumi korrastamine ja kõrghaljastuse lisamine - istutati puud ja rajati juurde asfaltplatse.
6. Jätkus koostöö Veterinaar- ja Toiduametiga teenuste osutamise kaudu sigade Aafrika katku nakatunud kodu- ja metssigade hukkamisel ja tehases kahjutustamisel.
7. Viidi lõpule tehase territooriumi ümbritseva piirdeaia ehitus, tehase territoorium on suletud.
8. Hiiumaa loomsete kõrvalsaaduste matmispaiga omandiõiguse ületulek ettevõttele.

Eesmärgid 2018. majandusaastaks

1. Amortiseerinud tehnoloogiliste seadmete remont ja väljavahetamine ning uute tehnoloogiliste lahenduste juurutamine pideva protsessina:
  - 1.1. õhupuhasti kapitaalremont;
  - 1.2. tigutranspordööride ja pressieelse puhvertangi väljavahetamine;
  - 1.3. külmutusvõimsusega puhverlaole epopõranda paigaldamine;
  - 1.4. tootmishoone katuse kapitaalremondi lõpetamine;
  - 1.5. tehnilise rasva mahutitele ehitatakse ümber soojustatud paneelidest seinad ja lagi;
  - 1.6. viiakse jääsoojuse hulga leidmiseks läbi soojaaudit;
  - 1.7. olme- ja büroorumide renoveerimine;
  - 1.8. territooriumi heakorrastamise lõpuleviimine.
2. Ehitatakse välja ventilatsioonitorustik värske õhu juurdevoolu tagamiseks tootmisruumidesse.
3. Soetatakse täiendav horisontaalseparaator.
4. Ehitatakse välja konteinersüsteem veepuhastisse jääkmuda jaoks.
5. Soetatakse kasutatud konkslift auto.
6. Tehakse koostööd Veterinaar- ja Toiduametiga teenuste osutamise kaudu sigade Aafrika katku nakatunud kodu- ja metssigade hukkamisel ja tehases kahjutustamisel.
7. Jätkeb tehnilisele rasvale ja lihakondijahule kõrgemate hindadega turu otsimine.

HEA ÜHINGUJUHTIMISE TAVA ARUANNE

Tulenevalt riigivaraseaduse § 88 lõike 1 punktist 10 ja AS Vireen põhikirjast on AS-l Vireen, kui riigi äriühingul kohustus rakendada äriühingu juhtimisel Hea Ühingujuhtimise Tava (edaspidi HÜT) ning kirjeldada selle järgimist majandusaasta aruande koosseisus.

Üldreeglina AS Vireen järgib HÜT põhimõtteid mõningate eranditega, mida on ka kirjeldatud ja nimetatud mittejärgimise põhjus.

Üldkoosolek

Kuna 2017. majandusaasta jooksul oli AS Vireen ainuaktsionäriks Eesti Vabariik, siis pole vajadust käsitleda käesolevas aruandes HÜT-i ühe põhimõtte, milleks on – tagada aktsionäride võrdne kohtlemine – järgimist.

2017.aastal AS-i Vireen ainuaktsionär, kelle esindajaks on maaeluminister, tegi 3 ainuaktsionäri otsust, mis asendab korralise üldkoosoleku otsust:

- kinnitas AS-i Vireen 2016. majandusaasta aruande, tegi otsuse kasumi jaotamise ja audiitori nimetamise kohta ning võttis teadmiseks nõukogu tegevusaruande;
- suurendas AS-i Vireen aktsiakapitali mitterahalise sissemakse teel. Muutis AS-i Vireen põhikirjas nõukogu liikmete volituste tähtaega;
- tegi muudatused nõukogu koosseisus ja kehtestas nõukogu liikmete tasud.

Nõukogu

AS Vireen nõukogu koosneb 3-st liikmest. Nõukogu liikmed valivad ainuaktsionäri otsusega nimetatud nõukogu liikmete hulgast nõukogu esimehe, kes korraldab nõukogu tööd.

2017.aastal kutsus maaeluminister AS-i Vireen nõukogust tagasi Tanel-Taavi Bulitko, Tiit Tammsaare, Kert Karuse, Toomas Kevvai ja Tõnis Virovere ning nimetas nõukogusse Toomas Kevvai (nõukogu esimees alates 25.07.2017), Tanel-Taavi Bulitko ja Tõnis Virovere. Nõukogu liikmete volitused kehtivad kuni 21.07.2020.

Tulenevalt riigivaraseaduse §-st 80 valitakse nõukogu liikmeks isik, kes omab nõukogu liikme ülesannete täitmiseks vajalikke teadmisi ja kogemusi, arvestades äriühingu tegevus- ning finantsvaldkonda ning võimelisust tegutseda temalt oodatava hoolsusega ning tema ametikohale esitatavate nõuete kohaselt, lähtudes äriühingu eesmärkidest ja huvidest ning vajadusest tagada riigi, kui aktsionäri huvide tõhus kaitse.

Vastavalt äriühingu põhikirjale ei valita juhtorgani liikmeks isikut, kelle süüline tegevus või tegevusetus on kaasa toonud isiku pankroti, on tekitanud kahju juriidilisele isikule, juriidilisele isikule antud tegevusloa kehtetuks tunnistamise, kellel on ärikeeld, keda on majandusalase, ametialase, või varavastase kuriteo eest karistatud või kellel on aktsiaseltsiga seotud olulised ärihuvivid.

Nõukogu pädevus on määratud äriühingu põhikirjas. AS Vireen nõukogu teostab järelvalvet juhatuse tegevuse üle, osaleb ühingu tegevuse planeerimisel ja juhtimise korraldamisel ning otsustab ettevõtte igapäevase majandustegevuse raamest väljuvate tehingute tegemise. Nõukogu tegutseb iseseisvalt äriühingu ja aktsionäri huvides.

Nõukogu peamiseks töövormiks on koosolek. Aruandeaasta jooksul pidas nõukogu 5 koosolekut. Koosolekutel kuulati ära aruanded äriühingu finantsseisundist ja majandustegevusest. Nõukogu kinnitas 2016.aasta nõukogu tegevusaruande ja kiitis heaks 2016. majandusaasta aruande ning kinnitas 2018.aasta eelarve ja investeringute kava. Nõukogu tegi juhatusele ülesandeks alustada korruptsiooni ärahoidmiseks vajalike sisemiste tegevusjuhiste koostamist ja kiitis heaks ettevõtte arengukava aastateks 2018-2022.

Juhatus informeerib nõukogu kõigist olulistest asjaoludest ja tehingutest.

Nõukogu päevakord saadetakse nõukogu liikmetele 3 tööpäeva ja materjalid 5 tööpäeva enne koosoleku toimumist, mis annab nõukogu liikmetele piisavalt aega oma seisukoha kujundamiseks koosolekul otsustamisele tulevatest küsimustest.

Nõukogu valib ja esitab ainuaktsionärile nimetamiseks äriühingu audiitori.

Maaeluministri poolt 21.juulil 2017 välja antud ainuaktsionäri otsusega nr 1.3-1/6 on kehtestatud nõukogu liikmetele tasude määrad. Nõukogu esimehe tasu suuruseks on 400 eurot kuus ja nõukogu liikme tasu suuruseks 200 eurot kuus. Tasu makstakse nõukogu liikmele üks kord kuus. Nõukogu liikmele ei maksta tasu selle kuu eest, kui ta nõukogu koosolekul ei osalenud.

Nõukogu liikmetele lahkumishüvitist ei maksta.

Nõukogu liikmed väldivad huvide konflikti tekkimist oma tegevuses ega kasuta äriühingule tehtud ärilisi pakkumisi isiklikes huvides ning lähtuvad oma tegevuses ettevõtte ja Eesti riigi kui omaniku huvidest.

Nõukogu liikmed peavad rangelt kinni konkurentsikeelust ega osale äriühinguga samal tegevusalal.

Juhatus

AS-i Vireen juhatus esindab ja juhib ettevõtte igapäevast majandustegevust iseseisvalt kooskõlas seaduste ja põhikirja nõuetega. Juhatus tegutseb majanduslikult kõige otstarbekamal viisil, et tagada äriühingu jätkusuutlik areng vastavalt seatud eesmärkidele. Juhatus tagab kehtivate õigusaktide täitmise äriühingu poolt ning korraldab kontrolli ja aruandlust. Vastavalt põhikirjale on juhatuses kuni 3 liiget, kes valitakse nõukogu poolt kuni viieks aastaks.

2017.aastal koosnes AS-i Vireen juhatus 1-st liikmest. Juhatusel on Tarmo Terav, kelle volitused kehtivad kuni 22.11.2018. Juhatusel on vastutusvaldkonnad ning tööülesanded on kirjeldatud juhatusel liikmega sõlmitud lepingus. Juhatusel on juhib ja esindab äriühingut tegevjuhina ning korraldab äriühingu tööd. Äriühingut võib kõigis õigustoimingutes esindada juhatusel liige.

AS Vireen täidab HÜT punkti 2.2.2 ning juhatusel liige ei tegutse sellise ühingu juhatusel liikmena, kes tegutseb aktiivselt (igapäevaselt) turul kaupade või teenuste pakkumisega. Juhatusel liikme tasumäärad ja lahkumishüvitised sisalduvad juhatusel liikmega sõlmitud lepingus, mis on nõukogu liikmete poolt läbi arutatud ja kinnitatud. Lahkumishüvitist makstakse juhatusel liikmele vaid nõukogu otsusel.

Juhatusel liikmele täiendava tasu määramise otsustab nõukogu, arvestades tema töö tulemuslikkust ja isiklikku panust nõukogu poolt püstitatud finants- ja tegevuseesmärkide saavutamisel.

Juhatusel liikme tasu suuruseks 2017.aastal oli 2700 eurot kuus ja 2017.a bilansis on moodustatud tulemustasu eraldi summas 6000 eurot.

Juhatusel liige ei tegutse ettevõtluses äriühinguga samal tegevusalal ega tegele muude tööülesannetega juhatusel liikme kohustuste täitmise kõrval.

Äriühingu juhatusel liige ega töötajad ei nõua ega võta isiklikul eesmärgil kolmandalt isikult seoses oma tööülesannetega vastu raha ega teisi hüvesid ega tee kolmandatele isikutele õigusvastaseid või põhjendamatuid soodustusi äriühingu nimel.

Teabe avaldamine

AS Vireen ei järgi HÜT'i punkti 5. Mitterakendamise põhjus on AS-i Vireen aktsionäride struktuurist tulenev, mille kohaselt on AS-i Vireen üks aktsionär, mistõttu ei ole teabe avaldamine veebilehel efektiivne ning otstarbekas aktsionäri teavitamise viis. HÜT punkt 5 nõuete täpsest mitterakendamisest hoolimata saadab AS Vireen vajalikud andmed aktsionärile otse ning avaldab veebilehel teavet, mis pakub või võib huvi pakkuda avalikkusele. Samuti rakendab AS Vireen HÜT punktis 5.6 sätestatud hoolsuse ja läbimõelduse põhimõtet suhtlemisel ajakirjanduse ning teiste huvigruppidega.

Finantsaruandlus ja auditeerimine

AS Vireen koostab finantsaruanded kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga. Eesti finantsaruandluse standardi põhinõuded on sätestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses,

avaliku sektori finantsarvestuse ja –aruandluse juhendis ning Raamatupidamise Toimkonna poolt välja antud juhendites.

Ettevõtte avaldab oma kvartaalsed vahearuanded kvartalile järgneva kuu viimasel kuupäeval ning majandusaasta aruande pärast üldkoosoleku poolt kinnitamist oma veebilehel.

AS Vireen ei järgi HÜT'i punkti 6.2.2. AS-i Vireen juhatus ei pea vajalikuks audiitoriga sõlmitava audiitorteenuse lepingu eelnõu kinnitamist nõukogu poolt, kuna audiitor leitakse hankemenetluse käigus ja leping sõlmitakse hanke tulemustele vastavalt.

AS Vireen ei järgi HÜT'i punkti 6.2.3., finantsinspeksiooni 24. septembri 2003.a juhend „Riikliku finantsjärelvalve teatud subjektide audiitorite rotatsioon“ on soovituslik, mitte kohustuslik. Nõukogu ettepanekul läheb ettevõtte HÜT'i punkti 6.2.3. järgimisele üle 2018. majandusaastal.

Juhatus koostatud 2017. majandusaasta aruannet auditeerib OÜ Pluss Kümme ja vandeaudiitori aruande allkirjastajaks on Arnika Lumiste. Audiitorleping on sõlmitud 2017. majandusaasta aruande auditeerimiseks. Lisaks auditeerimisele ei ole audiitorühing osutanud ettevõtjale selliseid teenuseid, mis võiksid ohustada audiitori sõltumatust.

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2017	31.12.2016	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	1 380 028	1 243 060	2
Nõuded ja ettemaksed	318 495	296 573	3
Varud	108 491	94 414	4
Kokku käibevarad	1 807 014	1 634 047	
Põhivarad			
Materiaalsed põhivarad	4 394 004	4 749 805	6
Kokku põhivarad	4 394 004	4 749 805	
Kokku varad	6 201 018	6 383 852	
Kohustised ja omakapital			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Laenukohustised	201 036	217 151	10
Võlad ja ettemaksed	202 021	211 709	5,11
Eraldised	7 980	67 182	12
Kokku lühiajalised kohustised	411 037	496 042	
Pikaajalised kohustised			
Laenukohustised	531 723	733 813	10
Kokku pikaajalised kohustised	531 723	733 813	
Kokku kohustised	942 760	1 229 855	
Omakapital			
Aktsiakapital nimiväärtuses	2 123 000	2 122 600	14
Ülekurs	270 284	270 199	14
Kohustuslik reservkapital	232 200	232 200	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	2 208 998	2 109 279	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	423 776	419 719	
Kokku omakapital	5 258 258	5 153 997	
Kokku kohustised ja omakapital	6 201 018	6 383 852	

Kasumiaruanne

(eurodes)

	2017	2016	Lisa nr
Müügitulu	2 862 213	2 903 227	15,25
Muud äritulud	163 716	56 986	16
Valmis- ja lõpetamata toodangu varude jääkide muutus	5 126	7 275	
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-1 133 194	-1 361 906	17
Mitmesugused tegevuskulud	-168 883	-167 959	18
Tööjõukulud	-470 650	-470 554	19
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-679 874	-518 740	6
Muud ärikulud	-64 721	-13 016	20
Kokku ärikasum (-kahjum)	513 733	435 313	
Muud finantstulud ja -kulud	-9 957	-15 594	21
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	503 776	419 719	
Tulumaks	-80 000	0	22
Aruandeaasta kasum (kahjum)	423 776	419 719	
Sealhulgas:			
Sihtfinantseerimisega kaetud varade kulum ja väärtuse langus	-301 969	-118 828	13
Aruandeaasta kasum (kahjum) sihtfinantseerimise netomeetodi korral	725 745	538 547	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2017	2016	Lisa nr
Rahavood äritegevusest			
Ärikasum (kahjum)	513 733	435 313	
Korrigeerimised			
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	679 874	518 740	6
Kasum (kahjum) põhivarade müügist	0	-6 600	6
Muud korrigeerimised	6 199	0	6
Kokku korrigeerimised	686 073	512 140	
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-21 922	-82 961	3
Varude muutus	-14 077	-19 630	4
Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	-68 890	57 737	11,12
Makstud intressid	-10 069	-15 855	21
Kokku rahavood äritegevusest	1 084 848	886 744	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	-329 787	-478 762	6
Laekunud materiaaalsete ja immateriaalsete põhivarade müügist	0	6 600	6
Laekunud intressid	112	261	21
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-329 675	-471 901	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Saadud laenud	0	337 000	
Saadud laenude tagasimaksed	-80 534	-199 247	10
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed	-137 671	-135 807	9
Makstud dividendid	-320 000	0	22
Makstud ettevõtte tulumaks	-80 000	0	22
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-618 205	1 946	
Kokku rahavood	136 968	416 789	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	1 243 060	826 271	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	136 968	416 789	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	1 380 028	1 243 060	2

Omakapitali muutuste aruanne

(eurodes)

					Kokku
	Aktiikapital nimiväärtuses	Ülekurs	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum (kahjum)	
31.12.2015	2 122 600	270 199	232 200	2 109 279	4 734 278
Korrigeeritud saldo 31.12.2015	2 122 600	270 199	232 200	2 109 279	4 734 278
Aruandeaasta kasum (kahjum)	0	0	0	419 719	419 719
31.12.2016	2 122 600	270 199	232 200	2 528 998	5 153 997
Korrigeeritud saldo 31.12.2016	2 122 600	270 199	232 200	2 528 998	5 153 997
Aruandeaasta kasum (kahjum)	0	0	0	423 776	423 776
Emiteeritud aktsiakapital	400	85	0	0	485
Väljakuulutatud dividendid	0	0	0	-320 000	-320 000
31.12.2017	2 123 000	270 284	232 200	2 632 774	5 258 258

Täpsem info aktsiakapitali kohta on toodud lisas 14.

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

AS Vireen (edaspidi: ettevõtte) 2017.aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga. Eesti finantsaruandluse standardi põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses, avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendis ning Raamatupidamise Toimkonna poolt välja antud juhendites.

Ettevõtte on riigiraamatupidamiskohuslane.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Raha

Raha ja selle lähendina kajastatakse bilansis ja rahavoogude aruandes arvelduskontode jääke ja kuni 3-kuulisi tähtajalisi deposiite.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed finantsvarad ja – kohustused ning mittemonetaarsed finantsvarad ja –kohustused, mida kajastatakse õiglase väärtuse meetodil, hinnatakse bilansipäeval ümber eurodesse ametlikult kehtivate Euroopa Keskpanga valuutakursside alusel. Välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid kajastatakse kasumiaruandes perioodi tulu ja kuluna.

Nõuded ja ettemaksud

Nõuetena ostjate vastu kajastatakse ettevõtte tavapärase äritegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid. Nõuete laekumise tõenäolisust hinnatakse võimaluse korral iga ostja kohta eraldi. Kui nõuete individuaalne hindamine ei ole nõuete arvust tulenevalt võimalik, siis hinnatakse individuaalselt ainult olulisi nõudeid. Ülejäänud nõudeid hinnatakse kogumina, arvestades eelmiste aastate kogemust laekumata jäänud nõuete osas.

Varud

Varud võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostukulutustest ja muudest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse.

Tootmisprotsessi tulemusena tekkivad kõrvaltooted võetakse arvele nende neto realiseerimisväärtuses. Neto realiseerimisväärtus leitakse, arvates tavapärasest äritegevuses kasutatavast hinnangulisest müügihinnast maha hinnangulised kulutused, mis on vajalikud toote müügi valmidusse viimiseks ja müügi sooritamiseks.

Varud hinnatakse bilansis lähtudes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või neto realiseerimisväärtus.

Varude kuluks kandmisel kasutatakse individuaalse hindamise meetodit. Varude allahindlusi kajastatakse allahindluse perioodil müüüdud kaupade kuluna kasumiaruande real „Kaupad, toore, materjal ja teenused“.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalseks põhivaraks loetakse ettevõtte enda majandustegevuses kasutatavaid varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja maksumusega alates 5000 eurot. Varad, mille kasulik tööiga on üle 1 aasta, kuid mille soetusmaksumus on alla 5000 euro, kantakse kasutussevõtmise hetkel kulusse.

Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast (k.a tollimaks ja muud mittetagastatavad maksud) ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja –asukohta. Materiaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Kapitalirendile võetud materiaalse põhivara arvestus toimub sarnaselt ostetud põhivaraga.

Materiaalse põhivara objektile tehtud hilisemad väljaminekud kajastatakse põhivarana, kui on tõenäoline, et ettevõtte saab varaobjektiga

seotud tulevast majanduslikku kasu ning varaobjekti soetusmaksumust saab usaldusväärset mõõta. Muid hooldus- ja remondikulud kajastatakse kuluna nende toimumise momendil.

Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsioonimäär määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust tööeest. Juhul, kui vara lõppväärtus ületab tema bilansilist jääkmaksumust, lõpetatakse vara amortiseerimine. Juhul kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena ning määratakse ka vastavalt nende kasulikule elueale eraldi amortisatsiooninormid.

Piiramata kasutuseaga objekte (maa) ei amortiseerita.

Amortisatsiooni arvestamist alustatakse hetkest, mil vara on kasutatav vastavalt juhtkonna poolt plaanitud eesmärgil ning lõpetatakse kui lõppväärtus ületab bilansilist jääkmaksumust või vara lõpliku eemaldamiseni kasutusest. Põhivara väärtuse languse korral viiakse läbi vara allahindlus ja varade allahindlust kajastatakse koos amortisatsiooniga.

Materiaalsele põhivarale määratud amortisatsiooninormid vaadatakse üle, kui on ilmnunud asjaolusid, mis võivad oluliselt muuta põhivara või põhivaragrupi kasulikkude eluiga. Hinnangute muutuste mõju kajastub aruandeperioodis ja järgnevatel perioodides.

Immateriaalse varana kajastatakse ostetud arvutitarkvara, mis ei ole seonduva riistvara lahutamatu osa. Arvutitarkvara jooksva hooldusega seotud kulud kajastatakse kasumiaruandes kuludena. Immateriaalne põhivara võetakse arvele ja kajastatakse bilansis lähtudes samadest põhimõtetest, mida rakendatakse materiaalsetele põhivaradele. Immateriaalse põhivara amortiseerimisel kasutatakse lineaarset meetodit.

Põhivarade arvelevõtmise alampiir 5000

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
Ehitised	10-35 aastat
Masinad ja seadmed	5-20 aastat
Muu materiaalne põhivara	3-10 aastat
Tarkvara	3 aastat

Rendid

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

Ettevõtte kui rentnik

Kapitalirenti kajastatakse bilansis vara ja kohustisena renditud vara õiglase väärtuse summas või rendimaksede miinimumsumma nüüdiseväärtuses, juhul kui see on madalam. Rendimaksed jaotatakse finantskuluks (intressikulu) ja kohustise jääkväärtuse vähendamiseks. Finantskulud jaotatakse rendiperioodile arvestusega, et intressimäär on igal ajahetkel kohustise jääkväärtuse suhtes sama. Kapitalirendi tingimustel renditud varad amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaraga.

Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kasumiaruandes kuluna.

Ettevõtte kui rendileandja

Kasutusrendi tingimustel väljarenditud vara kajastatakse bilansis tavakorras, analoogselt muule ettevõttes kajastatavale varale. Väljarenditavat vara amortiseeritakse lähtudes ettevõttes sama tüüpi varade osas rakendatavatest amortiseerimis põhimõtetest. Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt tuluna.

Finantskohustised

Kõik finantskohustised (võlad tarnijatele, võetud laenud, viitvõlad, muud lühi- ja pikaajalised võlakohustised) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil.

Lühiajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi kohustisi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas.

Eraldised ja tingimuslikud kohustised

Eraldistena kajastatakse bilansis tõenäolisi kohustisi, mis on avaldunud enne bilansipäeva toimunud sündmuste tagajärjel ning mille realiseerimise aeg või summa ei ole kindlad. Eraldiste kajastamisel bilansis on lähtunud juhtkonna ja sõltumatute ekspertide hinnangust eraldise täitmiseks tõenäoliselt vajamineva summa ning eraldise realiseerumise aja kohta. Eraldis kajastatakse bilansis summas, mis on juhtkonna hinnangu kohaselt bilansipäeva seisuga vajalik eraldisega seotud kohustuse rahuldamiseks või üleandmiseks kolmandale osapoolale. Juhul kui eraldis realiseerub tõenäoliselt hiljem kui 12 kuu jooksul pärast bilansipäeva, kajastatakse seda diskonteeritud väärtuses, välja arvatud juhul kui diskonteerimise mõju on ebaoluline.

Tulemustasu eraldis

Ettevõtte on moodustanud bilansis eraldise juhatusele täiendava tasu maksmiseks nõukogu seatud eesmärkide täitmisel ning 2017.aasta majandustulemuste põhjal.

Sihtfinantseerimine

Tegevuse sihtfinantseerimine kajastatakse tuluna siis, kui sihtfinantseerimine muutub sissenõutavaks ja sihtfinantseerimisega seotud võimalikud tingimused on täidetud.

Varade sihtfinantseerimise korral võetakse sihtfinantseerimise abil soetatud vara bilansis arvele tema soetusmaksumuses, varade soetamise toetuseks saadud sihtfinantseerimise summa kajastatakse põhivara soetamise perioodis tuluna, kui on täidetud sihtfinantseerimisega seotud võimalikud tingimused. Kui eksisteerib sihtfinantseerimise sisulise tagasinõude või laekumata jäämise risk, kajastatakse sihtfinantseerimine tuluna vastava riski kadumisel.

Sihtfinantseerimise teel soetatud vara amortiseeritakse kulusse vara kasuliku eluea jooksul.

Saadud sihtfinantseerimine, mille puhul tuluna kajastamise tingimused ei ole täidetud, kajastatakse bilansis kohustisena.

Sihtfinantseerimisega seonduvad tulud kajastatakse kasumiaruandes kirjel "Muud äritulud".

Sihtfinantseerimise vahendamine

Ettevõtte sihtfinantseerimise vahendajana kajastab sihtfinantseerimist tekkepõhise printsiibi järgi oma tuludes ja kuludes. Kui sihtfinantseerimise vahendamiseks saadud rahalised vahendid laekuvad ettevõttele, kajastab ettevõtte neid kuni tulu ja kulu kajastamise perioodi saabumiseni saadud ettemaksena. Kui ettevõtte on vahendanud sihtfinantseerimist, kuid sihtfinantseerimise vahendamiseks rahalisi vahendeid toetuse andjalt veel laekunud ei ole, kajastatakse vastavad summad nõudena toetuse andja vastu.

Sihtfinantseerimise vahendamine toimub läbi teenuste osutamise. Teenuste saaja eest tasub ettevõttele osaliselt riik riigiabi korras. Riigiabi saaja on teenuste saaja.

Sihtfinantseerimise vahendamise käigus osutatud teenuste tulud kajastatakse kasumiaruande kirjel „Müügitulu“ ning teenuste osutamise seotud kulud erinevatel kasumiaruande kulukirjetel.

Tulud

Tulu kaupade müügist kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglasel väärtuses, võttes arvesse kõiki tehtud allahindlusi ja soodustusi. Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle müüjalt ostjale, müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärset määratav ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline. Tulu teenuse müügist kajastatakse teenuse osutamise järel, või juhul kui teenus osutatakse pikema ajaperioodi jooksul, siis lähtudes valmidusastme meetodist.

Intressitulu kajastatakse siis, kui tulu laekumine on tõenäoline ja tulu suurus on võimalik usaldusväärset hinnata.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2017	31.12.2016
Arvelduskontod	208 705	118 542
Üleöödeposiit	1 171 323	1 124 518
Kokku raha	1 380 028	1 243 060

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed (eurodes)

	31.12.2017	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	228 568	228 568
Ostjatelt laekumata arved	229 222	229 222
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	-654	-654
Nõuded seotud osapoolte vastu	57 952	57 952
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	21 439	21 439
Ettemaksed	10 527	10 527
Tulevaste perioodide kulud	10 527	10 527
Muud nõuded	9	9
Kokku nõuded ja ettemaksed	318 495	318 495
	31.12.2016	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	274 320	274 320
Ostjatelt laekumata arved	274 539	274 539
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	-219	-219
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	10 244	10 244
Ettemaksed	12 009	12 009
Tulevaste perioodide kulud	12 009	12 009
Kokku nõuded ja ettemaksed	296 573	296 573

Lisa 4 Varud (eurodes)

	31.12.2017	31.12.2016
Tooraine ja materjal	75 247	71 995
Varuosad, väikekonteinerid	75 247	71 995
Valmistoodang	27 045	21 919
Lihakondijahu	1 410	1 159
Tehniline rasv	15 254	20 760
Tehniline rasv teel	10 381	0
Ettemaksed varude eest	0	500
Põhivarast ümberklassifitseeritud varud	6 199	0
Kokku varud	108 491	94 414

Tooraine ja materjalina on kajastatud masinate ja seadmete varuosad ja väikekonteinerid, mis on 31.12.2017 seisuga kasutusse võtmata ning rendile antud väikekonteinerid.

Kolmandate osapoolte käes vastutaval hoiul olevate konteinerite väärtus on 38 534 eurot (2016.a 33 205 eurot).

Valmistoodanguna on kajastatud ettevõtte tootmisprotsessis kõrvalsaadusena tekkiv lihakondijahu ja tehniline rasv.

Lihakondijahu hinnanguline kogus seisuga 31.12.2017 on 198 tonni (31.12.2016 216 tonni) ja selle netorealiseerimismaksumus on 1410 eurot (31.12.2016 1159 eurot). Tehnilise rasva kogus seisuga 31.12.2017 on 39 tonni (31.12.2016 52 tonni) ja netorealiseerimismaksumus 15 254 eurot (31.12.2016 20 760 eurot).

Seisuga 31.12.2017 on ettevõtte ostjale lähetanud 26 tonni tehnilist rasva, mis bilansipäevaks ei ole ostjale üle antud. Bilansipäeval on teel olev kaup kajastatud valmistoodanguna netorealiseerimismaksumuses 10 381 eurot.

Aruandeaastal liigitati materiaalsest põhivarast ümber varudeks põhivara netorealiseerimisväärtuses 6199 eurot.

Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

	31.12.2017		31.12.2016	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Ettevõtte tulumaks	0	1 421	0	339
Käibemaks	0	20 944	0	3 643
Üksikisiku tulumaks	0	9 691	0	5 474
Sotsiaalmaks	0	19 743	0	10 895
Kohustuslik kogumispension	0	823	0	519
Töötuskindlustusmaksed	0	1 004	0	598
Muud maksude ettemaksed ja maksuvõlad	0	270	0	402
Ettemaksukonto jääk	21 439		10 244	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	21 439	53 896	10 244	21 870

Lisa 6 Materiaalsed põhivarad

(eurodes)

							Kokku
	Maa	Ehitised	Masina- ja seadmed	Muud materiaalsed põhivarad	Lõpetamata projektid	Lõpetamata projektid ja ettemaksud	
31.12.2015							
Soetusmaksumus	39 431	3 113 952	6 744 272	119 877	0	0	10 017 532
Akumuleeritud kulum	0	-1 373 797	-3 805 746	-59 158	0	0	-5 238 701
Jääkmaksumus	39 431	1 740 155	2 938 526	60 719	0	0	4 778 831
Ostud ja parendused	0	327 728	150 714	10 952	0	0	489 394
Amortisatsioonikulu	0	-141 733	-364 699	-11 988	0	0	-518 420
31.12.2016							
Soetusmaksumus	39 431	3 419 414	6 796 644	110 454	0	0	10 365 943
Akumuleeritud kulum	0	-1 493 264	-4 072 103	-50 771	0	0	-5 616 138
Jääkmaksumus	39 431	1 926 150	2 724 541	59 683	0	0	4 749 805
Ostud ja parendused	0	268 455	45 526	0	15 806	15 806	329 787
Amortisatsioonikulu	0	-138 347	-332 331	-12 081	0		-482 759
Allahindlused väärtuse languse tõttu	0	0	-197 115	0	0	0	-197 115
Ümberliigitamised	0	0	-6 199	0	0	0	-6 199
Ümberliigitamised varudega	0	0	-6 199	0	0	0	-6 199
Muud muutused	485	0	0	0	0	0	485
31.12.2017							
Soetusmaksumus	39 916	3 687 869	6 497 423	110 454	15 806	15 806	10 351 468
Akumuleeritud kulum	0	-1 631 611	-4 263 001	-62 852	0	0	-5 957 464
Jääkmaksumus	39 916	2 056 258	2 234 422	47 602	15 806	15 806	4 394 004

Müüdnud materiaalsed põhivarad müügihinna

	2017	2016
Masina- ja seadmed	0	6 600
Muud masina- ja seadmed	0	6 600
Kokku	0	6 600

Aruandeaastal kanti maha kasutuskõlbatuks muutunud põhivara soetusmaksumusega 100 882 eurot ja jääkmaksumusega 356 eurot.

Aruandeaastal hinnati 197 115 euro võrra alla masinate ja seadmete gruppi kuuluv mobiilne põletusahi. Põhivara allahindlus tugines vara õiglasel väärtusel. Vara väärtuse leidmisel kasutati turuväärtuse meetodit, kuna ettevõtte ei kasuta allahinnatud vara oma äritegevuses ning sellel puudub kasutusväärtus.

Aruandeaastal liigitati materiaalsest põhivarast ümber varudeks põhivara soetusmaksumusega 243 864 eurot ja jääkmaksumusega 6199 eurot.

Lisa 7 Immateriaalsed põhivarad

(eurodes)

	Arvutitarkvara	Kokku
31.12.2015		
Soetusmaksumus	5 505	5 505
Akumuleeritud kulum	-5 505	-5 505
Jääkmaksumus	0	0
Ostud ja parendused	320	320
Amortisatsioonikulu	-320	-320
31.12.2016		
Soetusmaksumus	5 825	5 825
Akumuleeritud kulum	-5 825	-5 825
Jääkmaksumus	0	0
31.12.2017		
Soetusmaksumus	5 825	5 825
Akumuleeritud kulum	-5 825	-5 825
Jääkmaksumus	0	0

Lisa 8 Kasutusrent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rendileandja

	2017	2016
Kasutusrenditulu	36 450	20 537
Rendile või üürile antud varade bilansiline jääkmaksumus		
Muud varad	45 181	39 852
Kokku	45 181	39 852

Ettevõtte rendib kasutusrendi tingimustel välja väikekonteinereid ja osa enda territooriumist.

Aruandekohustuslane kui rentnik

	2017	2016
Kasutusrendikulu	36 634	60 709

Ettevõtte rendib kasutusrendi tingimustel veoautosid, sõiduautot ja kaubikut.

Seisuga 31.12.2017 on ettevõttele kehtivad rendilepingud sõiduauto ja kaubiku rentimiseks.

Kasutusrendilepingute alusvaluutaks on euro ja lepingud on mittekatkestatavad.

Lepingute ennetähtaegsel lõpetamisel kaasneks ettevõttele sõidukite tasumata rendimaksete tasumise kohustus summas 25 172 eurot (2016.a 45 468 eurot).

Rendile võetud vara ei ole allrendile antud.

Lisa 9 Kapitalirent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

Renditud varade bilansiline jääkmaksumus		
	31.12.2017	31.12.2016
Masinad ja seadmed	707 775	791 859
Kokku	707 775	791 859

Kapitalirendilepingute alusvaluutaks on euro.

Kapitalirendikohustuste kohta on informatsioon toodud lisa 10.

Ettevõtte rendib kapitalirenditingimustel autokaalu, põletit, dekanterit ja kahte keedukatelt lisaseadmetega.

Aruandeaastal on tasutud osamakseid summas 137 671 eurot (2016.a 135 807 eurot) ja intresse 7413 eurot (2016.a 10 105 eurot).

Lisa 10 Laenukohustised

(eurodes)

	31.12.2017	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Pikaajalised laenud							
Kapitalirendikohustised	99 001	29 742	69 259	0	1,7%+kolme kuu EURIBOR	euro	2019
Kapitalirendikohustised	4 937	4 937	0	0	2,5%+kolme kuu EURIBOR	euro	2018
Kapitalirendikohustised	297 563	62 291	235 272	0	1,49%+kuue kuu EURIBOR	euro	2019
Kapitalirendikohustised	93 608	36 981	56 627	0	1,47%+kuue kuu EURIBOR	euro	2020
Investeeringislaen	237 650	67 085	170 565	0	0,95%+kuue kuu EURIBOR	euro	2021
Pikaajalised laenud kokku	732 759	201 036	531 723	0			
Laenukohustised kokku	732 759	201 036	531 723	0			
	31.12.2016	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Pikaajalised laenud							
Kapitalirendikohustised	128 167	29 166	99 001	0	1,7%+kolme kuu EURIBOR	euro	2019
Kapitalirendikohustised	10 713	5 776	4 937	0	2,5%+kolme kuu EURIBOR	euro	2018
Kapitalirendikohustised	358 726	61 163	297 563	0	1,49%+kuue kuu EURIBOR	euro	2019
Kapitalirendikohustised	129 984	36 376	93 608	0	1,47%+kuue kuu EURIBOR	euro	2020
Kapitalirendikohustised	5 190	4 137	1 053	0	2,95%+kolme kuu EURIBOR	euro	2018
Investeeringislaen	14 091	14 091	0	0	3,9%	euro	2017
Investeeringislaen	304 093	66 442	237 651	0	0,95%+kuue kuu EURIBOR	euro	2021
Pikaajalised laenud kokku	950 964	217 151	733 813	0			
Laenukohustised kokku	950 964	217 151	733 813	0			

Kõik ettevõtte võlakohustused on eurodes.

Kapitalirendilepingute kohta on informatsioon toodud lisan 9.

Kapitalirendilepingud, mille kohustuse jääk seisuga 31.12.2017 on 297 563 eurot ja 93 608 eurot, sisaldavad eritingimust - liisinguandjal on õigus muuta lepingu tingimusi või leping ennetähtaegselt üles öelda, kui Eesti Vabariik lakkab olemast ettevõtte ainuaktsionär.

Aruandeaastal on investeerimislaenude osamakseid tasutud summas 80 534 eurot (2016.a 199 247 eurot) ja intresse 2656 eurot (2016.a 5750 eurot).

Lisa 11 Võlad ja ettemaksed (eurodes)

	31.12.2017	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	116 294	116 294
Võlad töövõtjatele	31 708	31 708
Maksuvõlad	53 896	53 896
Muud võlad	107	107
Intressivõlad	107	107
Saadud ettemaksed	16	16
Kokku võlad ja ettemaksed	202 021	202 021
	31.12.2016	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	128 815	128 815
Võlad töövõtjatele	56 185	56 185
Maksuvõlad	21 870	21 870
Muud võlad	639	639
Intressivõlad	239	239
Muud viitvõlad	400	400
Saadud ettemaksed	4 200	4 200
Tulevaste perioodide tulud	52	52
Muud saadud ettemaksed	4 148	4 148
Kokku võlad ja ettemaksed	211 709	211 709

Võlad töövõtjatele sisaldab 2017.aasta detsembrikuu töötasult arvestatud maksukohustusi summas 9407 eurot.

Lisa 12 Eraldised

(eurodes)

	31.12.2016	Moodustamine/korrigeer	Kasutamine	31.12.2016
Eraldis kohtuvaidluse suhtes	60 000	4 925	-4 925	60 000
Tulemustasu eraldis	0	7 182	0	7 182
Kokku eraldised	60 000	12 107	-4 925	67 182
	31.12.2017	Moodustamine/korrigeer	Kasutamine	31.12.2017
Eraldis kohtuvaidluse suhtes	60 000	0	-60 000	0
Tulemustasu eraldis	7 182	7 980	-7 182	7 980
Kokku eraldised	67 182	7 980	-67 182	7 980

Eraldis kohtuvaidluse suhtes

Ettevõtte vastu on 2015.aastal esitatud hagi. Kohtuvaidlus lõppes aruandeaastal kompromissiga ning moodustatud eraldis kasutati kompromisslepingu täitmiseks.

Tulemustasu eraldis

Ettevõtte on moodustanud eraldise juhatusel täiendava tasu maksmiseks nõukogu seatud eesmärkide täitmisel ning majandustulemuste põhjal. Tulemustasu makstakse välja 2018.aastal.

Lisa 13 Sihtfinantseerimine

(eurodes)

Varad bruto soetusmaksumuses

	31.12.2015	Saadud	Tulu	31.12.2016
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks				
Tegevuskulude sihtfinantseerimine	0	10 600	-10 600	0
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	0	10 600	-10 600	0
Kokku sihtfinantseerimine	0	10 600	-10 600	0
	31.12.2016	Saadud	Tulu	31.12.2017
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks				
Tegevuskulude sihtfinantseerimine	0	0	0	0
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	0	0	0	0
Kokku sihtfinantseerimine	0	0	0	0

Sihtfinantseerimine põhivara soetamiseks kajastatakse põhivara soetamise perioodis tuluna, kui sihtfinantseerimise tingimustega ei kaasne sisuline tagasinõude ega laekumata jäämise risk.

Seisuga 31.12.2017 on kõigi sihtfinantseerimise teel soetatud põhivara tingimuste tähtajad möödunud ning sihtfinantseerimise tagasinõude risk puudub.

Sihtfinantseerimisega soetatud varade kulum ja väärtuse langus oli aruandeaastal 301 969 eurot (2016.a 118 828 eurot).

Lisa 14 Aktsiakapital

(eurodes)

	31.12.2017	31.12.2016
Aktsiakapital	2 123 000	2 122 600
Aktsiate arv (tk)	21 230	21 226
Aktsiate nimiväärtus	100	100

Ettevõtte ainuomanik on Eesti Vabariik ning aktsiate valitseja on Maaeluministeerium.

Vastavalt Eesti Vabariigi Valitsuse korraldusele (avaldatud RT III, 22.04.2017, 4) ja üldkoosoleku 27.04.2017 otsusele maksis ettevõtte 2017. aasta riigieelarvesse dividende summas 320 000 eurot.

Aruandeaastal suurendati aktsiakapitali 400 euro võrra nelja uue aktsia väljalaskmise teel, ülekursiga 85 eurot. Aktsiate eest tasuti mitterahalise sissemaksega ning üleantavaks varaks oli Hiiu maakonnas Hiiumaa vallas asuv loomsete kõrvalsaaduste matmispaiga maa.

Ettevõtte jaotamata kasum 31.detsember 2017 moodustas 2 632 774 eurot (31.detsember 2016: 2 528 998 eurot). Dividendide väljamaksmisel omanikele kaasneb tulumaksukulu 20/80 netodividendina väljamakstavalt summalt. Bilansipäeva seisuga eksisteerinud jaotamata kasumist omanikele maksimaalses suuruses dividendide väljamaksmisega kaasneks tulumaks summas 526 555 eurot (31.detsembril 2016: 505 800 eurot).

Lisa 15 Müügitulu

(eurodes)

	2017	2016
Müügitulu geograafiliste piirkondade lõikes		
Müük Euroopa Liidu riikidele		
Eesti	2 190 629	1 967 395
Tšehhi	590 750	814 698
Leedu	80 834	77 885
Taani	0	43 249
Müük Euroopa Liidu riikidele, kokku	2 862 213	2 903 227
Kokku müügitulu	2 862 213	2 903 227
Müügitulu tegevusalade lõikes		
Tulu loomsete kõrvalsaaduste käitlemisest ja transpordist	2 190 629	1 967 395
Tulu kauba müügist	671 584	935 832
Kokku müügitulu	2 862 213	2 903 227

Ettevõtte on 2017.aasta kohta sõlminud Maaeluministeeriumiga sihtfinantseerimise vahendamise lepingu, mille alusel ministeerium tasub põllumajandustootja eest vastavalt lepingus kindlaksmääratud määradele ettevõtte poolt loomsete kõrvalsaaduste kokkuveo ja kahjutustamise teenuse osutamise eest. 2017.aastal osutas ettevõtte teenuseid sihtfinantseerimise vahendamise lepingu alusel summas 582 990 eurot (2016.aastal 584 337 eurot), mis on kajastatud müügitulu koosseisus.

Ettevõtte poolt sihtfinantseerimise vahendamiseks saadud rahaliste vahendite kasutamise kohta on detailsem ülevaade toodud lisis nr 25.

Lisa 16 Muud äritulud

(eurodes)

	2017	2016
Kasum materiaalsete põhivarade müügist	0	6 600
Tulu sihtfinantseerimisest	0	10 600
Trahvid, viivised ja hüvitised	930	839
Rendi- ja üüritulu	36 450	20 537
Kindlustushüvitised	4 645	0
Tulu inventari ja müügiks ostetud varade realiseerimisest	117 683	8 523
Muud	4 008	9 887
Kokku muud äritulud	163 716	56 986

Lisa 17 Kaubad, toore, materjal ja teenused

(eurodes)

	2017	2016
Tooraine ja materjal	-193 308	-427 365
Energia	-405 826	-431 672
Elektrienergia	-107 494	-109 731
Soojusenergia	-298 332	-321 941
Transpordikulud	-272 918	-228 951
Vesi ja kanalisatsioon	-17 314	-19 760
Loomsete kõrvalsaaduste veokitele tehtud kulutused	-195 259	-188 780
Ladustamisteenus	0	-21 828
Muud	-48 569	-43 550
Kokku kaubad, toore, materjal ja teenused	-1 133 194	-1 361 906

Lisa 18 Mitmesugused tegevuskulud

(eurodes)

	2017	2016
Üür ja rent	-9 660	-9 746
Mitmesugused bürookulud	-31 895	-39 436
Uurimis- ja arengukulud	-15 007	-21 375
Kulud eraldiste moodustamiseks	0	-4 925
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	-25 467	-8 396
Lähetus- ja koolituskulud	-2 505	-8 575
Kindlustuskulud	-12 638	-16 222
Kulud eririietusele	-9 313	-9 239
Kohtuvaidluse kompromisslepingu kulu	-24 666	0
Muud	-37 732	-50 045
Kokku mitmesugused tegevuskulud	-168 883	-167 959

Lisa 19 Tööjõukulud

(eurodes)

	2017	2016
Palgakulu	-347 625	-348 066
Sotsiaalmaksud	-115 045	-115 306
Tulemustasu eraldis	-7 980	-7 182
Kokku tööjõukulud	-470 650	-470 554
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	20	22
Keskmine töötajate arv töötamise liikide kaupa:		
Töölepingu alusel töötav isik	19	21
Juriidilise isiku juhtimis- või kontrollorgani liige	1	1

Aruandeaastal on töötajatele arvestatud tasusid 301 000 eurot (2016.a 295 903 eurot), juhatuse liikmele 33 659 eurot (2016.a 35 135 eurot) ja nõukogu liikmetele 12 966 eurot (2016.a 17 028 eurot).

Lisa 20 Muud ärikulud

(eurodes)

	2017	2016
Inventari ja müügiks ostetud varade müügi kulu	-49 170	-5 340
Rendile antud varade kulud	-10 374	-5 608
Kindlustusjuhtumi kulu	-4 645	0
Muud	-532	-2 068
Kokku muud ärikulud	-64 721	-13 016

Lisa 21 Muud finantstulud ja -kulud

(eurodes)

	2017	2016
Intressikulu laenudelt	-2 656	-5 750
Intressikulu kapitalirendilt	-7 413	-10 105
Intressitulu hoiustelt	112	261
Kokku muud finantstulud ja -kulud	-9 957	-15 594

Lisa 22 Tulumaks

(eurodes)

Tulumaksukulu komponendid	2017		2016	
	Maksustatav summa	Tulumaks	Maksustatav summa	Tulumaks
Väljakuulutatud dividendid	320 000	80 000	0	0
Eesti	320 000	80 000	0	0
Kokku	320 000	80 000	0	0

Vastavalt Eesti Vabariigi Valitsuse korraldusele (avaldatud RT III, 22.04.2017, 4) ja üldkoosoleku 27.04.2017 otsusele maksis ettevõtte 2017. aasta riigieelarvesse dividende summas 320 000 eurot.

Lisa 23 Seotud osapooled (eurodes)

Aruandekohustuslase emaettevõtja nimetus	Eesti Vabariik
--	----------------

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

	31.12.2017		31.12.2016	
	Nõuded	Kohustised	Nõuded	Kohustised
Emaettevõtja	57 952	0	0	4 148
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	81	0	93	0

Ostud ja müügid

	2017		2016	
	Ostud	Müügid	Ostud	Müügid
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	0	325	0	232

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused	2017	2016
Arvestatud tasu	52 625	57 563

Ettevõtte aastaaruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks ettevõtte omanikku Eesti Vabariiki, nõukogu ja juhatuse liikmeid ning nendega seotud ettevõtteid, nõukogu ja juhatuse liikmete lähisugulasi ning nendega seotud ettevõtteid. Nõukogu liikmete ning nendega seotud ettevõtetele on 2017.aastal tehtud tehinguid summas 325 eurot (2016.a 232 eurot).

Ettevõtte on vahendanud Eesti Vabariigi sihtfinantseerimist põllumajandustootjatele, mille kohta on toodud detailsem info lisa nr 25.

Aruandeperioodil on juhatuse liikmele arvestatud tasusid summas 33 659 eurot (2016.a 35 135 eurot). Juhatuse liikmele makstakse nõukogu otsusel tulemustasu, 2016.a eest maksti 5400 eurot ja 2017.a bilansis on moodustatud eraldis summas 6000 eurot (koos maksukuluga 7980 eurot). Aruandeperioodil on nõukogu liikmetele arvestatud tasusid summas 12 966 eurot (2016.a 17 028 eurot).

Juhatuse liikmega lepingu ennetähtaegsel lõpetamisel ei kaasne ettevõttele lahkumishüvitise maksmise kohustust. Nõukogu liikmete tagasikutsumisel hüvitist ei maksta.

Lisa 24 Sündmused pärast aruandekuupäeva

Ettevõtte andis 2018.aasta veebruaris Euroopa Liidu Komisjoni soovitusel idapartnerluse koostöö raames tasuta Moldova Vabariigile üle mobiilse põletusahju. Bilansipäeva seisuga kajastab ettevõtte mobiilset põletusahju varudes netorealiseerimisväärtuses 3574 eurot.

Lisa 25 Sihtfinantseerimise vahendamine

Sihtfinantseerimise vahendamine	2017	2016
Sihtfinantseerimise vahendamine põllumajandustootjatele loomsete kõrvalsaaduste kokkuveoks ja kahjutustamiseks		
Eesti Vabariigilt saadud rahalised vahendid sihtfinantseerimise vahendamiseks	641 636	705 352
Osutatud teenuseid kolmandatele osapooltele sihtfinantseerimise vahendamisel (kajastatud müügituluna)	-582 990	-584 337
Teenuste osutamisel arvestatud käibemaks	-116 598	-116 867
Kasutamata sihtfinantseerimise vahendamise jääk perioodi lõpus (tagastamisele kuuluv summa)	0	4 148
Sihtfinantseerimise vahendamise nõue perioodi lõpus	57 952	0

Ettevõtte on sõlminud Maaeluministeriumiga loomsete kõrvalsaaduste kokkuveo ja kahjutustamise lepingu, mille alusel osutab ettevõtte teenuseid ning vahendab riigipoolset teenuste sihtfinantseerimist loomakasvatusega tegelevatele ettevõtetele. Riigipoolne sihtfinantseerimine toimub loomakasvatusega tegelevate ettevõtete eest teenuste osalise tasumise kaudu. Loomakasvatusega tegeleva ettevõtte jaoks on lepingu alusel hüvitatavad kulud riigiabi.

2017.aasta kohta sõlmitud loomsete kõrvalsaaduste kokkuveo ja kahjutustamise lepingu maht on 724 157 eurot. 2017.aastal osutas ettevõtte nimetatud lepingu alusel teenuseid summas 582 990 eurot ning arvestas osutatud teenustelt käibemaksu 116 598 eurot, kokku 699 587 eurot. 2017.aastal laekus rahalisi vahendeid sihtfinantseerimise vahendamiseks 641 636 eurot. Seisuga 31.12.2017 on ettevõttel sihtfinantseerimise vahendamise nõue Maaeluministeriumi vastu. 2017.aastal saamata sihtfinantseerimise vahendamine summas 57 952 eurot kanti Maaeluministeriumi poolt ettevõttele üle 2018.aasta jaanuaris.